

Toxické potraviny v Európskom parlamente

Brusel, 10. októbra 2007 – 13. júla 2007 Milieudefensie (Priatel'ia Zeme - Holandsko) a sieť mimovládnych európskych organizácií združených v PAN-Europe (Pesticide Action Network Europe) zakúpili v GB Express supermarkete, v budove Európskeho parlamentu v Bruseli (EP), 8 kusov rôzneho ovocia a dali v ňom zanalyzovať prítomnosť rezíduí pesticídov. U všetkých 28 zistených pesticídov v skúmanom ovocí sú známe alebo indikované negatívne dopady na ľudské zdravie. Navyše, rezíduá v marhuliach, hrozne a pomarančoch prekročovali limity platné v EÚ, čím bolo toto ovocie predávané ilegálne. Koncom októbra 2007 sa bude v Európskom parlamente hlasovať o schvaľovaní - autorizácii, predaji a používaní aj týchto nebezpečných pesticídov. Milieudefensie (Priatel'ia Zeme - Holandsko) a PAN-Europe (Pesticide Action Network Europe) a Centrum pre trvaloudržateľné alternatívy - CETPA, Slovensko vyzývajú europoslancov, aby podporili opatrenia zabezpečujúce odstránenie škodlivých pesticídov z európskych potravín a obmedzili používanie pesticídov.

Celkovo 8 vzoriek analyzovaného ovocia obsahovalo 28 rôznych druhov pesticídov, vrátane 10-tich, ktoré sú známe svojou karcinogenitou, 3-och svojou neurotoxicitou, 3-och vývojovou toxicitou a 8-mich poškodzujúcich hormonálny systém. Dva zo zistených pesticídov patria do skupiny veľmi nebezpečných (WHO - Highly Hazardous). Žiadne z analyzovaného ovocia nebolo „čisté“ – teda bez rezíduí pesticídov.

Tri z ôsmich analyzovaných vzoriek - marhule, hrozno a pomaranče, obsahovali rezíduá pesticídov nad povolené limity platné v krajinách EÚ (MRL). Takže ich predaj bol nelegálny. Marhule obsahovali nadlimitné množstvo pesticídu narušujúceho hormonálny systém. Hrozno obsahovalo pesticíd známy svojou karcinogenitou. A u pomarančov boli nadlimitné množstvá dvoch pesticídov, oboch známych svojou karcinogenitou a reprodukčnou resp. rastovou toxicitou.

Jahody pestované v Belgicku obsahovali rezíduá 14-tich rôznych pesticídov, z ktorých 5 je známych svojou karcinogenitou. Pomaranče pestované v Španielsku obsahovali rezíduá toxického pesticídu - imazalil v koncentrácii zásadne presahujúcej limit „akceptovateľnej dennej dávky“ stanovenej pre päťročné dieťa.

„Tieto výsledky sú totálnou žalobou na potraviny predávané v EÚ“ povedal Elliot Cannell, hovorca PAN – Europe. „Zároveň väčšina analyzovaného ovocia bola vypestovaná rovnako v krajinách EÚ. Všetky vzorky obsahovali rezíduá, ktoré by v produktoch európskej potravinovej siete jednoducho nemali čo hľadať.“

Vychádzajúc z oficiálnych štatistík Európskej komisie, 40 % ovocia a zeleniny predávaného v EÚ obsahuje rezíduá pesticídov. V každej 30-tej potravine sú rezíduá nad povolené limity. „3% európskych potravín obsahuje zdraviu škodlivé rezíduá z dlhodobého hľadiska.“ Povedal Dr. Ludo Holsbeek, ekotoxikológ z univerzity Virije v Bruseli.

Dôkazy o škodlivosti pesticídov na zdravie človeka pribúdajú stále rýchlejšie. Posledné výsledky prezentované na výročnej konferencii Európskeho fóra pre respiračné ochorenia (European Respiratory Society, 2007) ukázali, že kontakt s pesticídmi zvyšuje riziko respiračných ochorení. Európska štúdia zameraná na Parkinsonovu chorobu dokazuje, že i malé dávky pesticídov môžu zvyšovať riziko ochorenia. Kanadskí vedci preukázali prepojenosť pesticídov s rakovinou, vrátane leukémie a malígneho lymfómu neklasifikovaného ako Hodginova choroba.

Výskyt vysokých koncentrácií rezíduí pesticídov v potravinách pestovaných v EÚ je priamym výsledkom závislosti konvenčného poľnohospodárstva v krajinách EÚ na pesticídoch. Každý rok unikne do životného prostredia EÚ viac ako 200 000 ton pesticídov. Veľa z týchto chemikálií, predovšetkým insekticídy, ničia nie len škodcov, kvôli ktorým sa používajú, ale rovnako môžu zapríčiniť i vážne zdravotné problémy ľuďom. Za posledných 10 rokov sa spotreba insekticídy viac

ako zdvojnásobila. Všetky z EÚ „top 10“ najpoužívanejšie insekticídy sú klasifikované ako nebezpečné.

„Používame nadmerné množstvá toxických chemikálií počas rastu plodín, kým sú na poliach. Nemožno sa preto čudovať, že veľa z týchto látok skončí na našom tanieri.“ Povedal Elliott Cannell, hovorca PAN-Europe.

Koncom októbra 2007 sa bude v Európskom parlamente hlasovať o schvaľovaní - autorizácii, predaji a používaní aj týchto nebezpečných pesticídov v krajinách EÚ. „Naši politici majú jedinečnú šancu prijať stratégie zamerané na minimalizáciu používania nebezpečných pesticídov v Európskej Únii“ povedal Wouter van Eck, z Milieudéfensie. Výsledky našich analýz sú šokujúce. Prichádzajúca legislatíva musí lepšie chrániť ľudské zdravie a životné prostredie v EÚ.

Dnes spúšťa koalícia environmentálnych a pre zdravie aktívnych mimovládnych organizácií webovú stránku www.pesticidewatch.eu, na ktorej bude zverejnené hlasovanie všetkých poslancov Európskeho parlamentu. Občania Európskej únie môžu prostredníctvom tejto stránky veľmi rýchlo kontaktovať a vyzvať našich europoslancov, aby hlasovali za zákaz používania nebezpečných pesticídov a za lepšiu ochranu citlivých skupín akými sú napr. deti a tehotné matky.

Problém pesticídov je žiaľ nadrezortný – dotýka sa predovšetkým rezortu pôdohospodárstva, kde pesticídy vstupujú do cyklu rezortu životného prostredia, ktoré má riešiť problémy spojené s kontamináciou vôd, prírodných ekosystémov a ŽP a rezortu zdravotníctva, ktoré má v kompetenciách reziduá pesticídov v potravinách, ich dopad na ľudské zdravie ako aj prevenciu. Možno preto sa OZ CEPTA – Centrum pre trvaloudržateľné alternatívy už tri roky ťažko snaží presadzovať:

- nízko a bez-chemické poľnohospodárske postupy (ako napr. ekologické poľnohospodárstvo),
- lepší (efektívnejší a širší) monitoring pesticídov v potravinách a životnom prostredí,
- zavedenie princípu - znečisťovateľ platí,
- lepšiu (včasnú a komplexnú) informovanosť verejnosti a spotrebiteľov.

Podporujeme pestovanie a predaj zdravých (napr. bez reziduí pesticídov), sezónnych a regionálnych potravín ako cestu zdravia pre ľudí, čisté životné prostredie a rozvíjajúci sa vidiek na Slovensku. Viac informácií o aktivitách CEPTA nájdete na www.cepta.sk.

Zástupcovia strešných organizácií iniciatívy - Milieudéfensie (Priatelia Zeme - Holandsko) a siete mimovládnych európskych organizácií združených v PAN-Europe (Pesticide Action Network Europe) budú 10. októbra 2007 v Bruseli. Pre ďalšie informácie prosím kontaktujte:

<u>Milieudéfensie</u> Wouter van Eck mobile: +31 (0) 6-29 59 38 80 wouter.van.eck@milieudéfensie.nl	<u>PAN Europe</u> Elliott Cannell mobile : +44 7960 333 517 elliott-paneurope@pan-uk.org	<u>CEPTA, Slovensko</u> Daniel Lešínský mobile: 0905 581076 lesinsky@changenet.sk
---	--	--